

Gemeenteraad Lansingerland

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Félicité Adams

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Website

www.lansingerland.nl

Verzenddatum 23 januari 2020

Ons kenmerk U20.00209

Uw brief van

Onderwerp **Regionaal plan van aanpak
doordecentralisatie Maatschappelijke
Opvang - Beschermd Wonen**

Geachte leden van de raad,

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Beschermd wonen is wonen in een accommodatie van een zorgaanbieder met daarbij behorend toezicht en begeleiding. Deze woonvorm is bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. In Lansingerland is een locatie met deze ondersteuningsvorm gevestigd op de Frans Halslaan in Bleiswijk.

Hier wonen 13 inwoners in een beschermde omgeving.

Maatschappelijke opvang betreft het bieden van tijdelijk verblijf aan mensen zonder dak boven hun hoofd, gekoppeld aan zorg en begeleiding en/of het verhelpen van een crisis.

In deze brief informeren we u over de toekomst van deze vormen van ondersteuning, de regionale samenwerking op dit onderwerp en het toezicht op de kwaliteit.

Doordecentralisatie beschermd wonen

De financiering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang loopt nu nog via centrumgemeente Rotterdam. In het centrumgemeentegebied werken zeven gemeenten vanuit een gezamenlijk kader aan de invulling van deze verantwoordelijkheid: Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Ridderkerk en Rotterdam. De samenwerkende gemeenten hebben hiertoe vanaf 2015 een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Vanaf 2018 geldt het door u vastgestelde gezamenlijk regionaal beleidsplan 2018 t/m 2020 (T17.12161) als kader voor deze samenwerking.

Vanaf 2021 wordt beschermd wonen gedecentraliseerd naar de regiogemeenten. Het belangrijkste doel van de decentralisatie van beschermd wonen is om mensen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving, in nabijheid van hun eigen sociale netwerk, te begeleiden en ondersteunen. Op deze manier blijven mensen meedoen aan de samenleving, hetgeen herstel kan bevorderen.

De maatschappelijke opvang voor dak- en thuislozen is tot 2025 geen onderdeel van de doordecentralisatie en blijft een integrale kerntaak van alleen de centrumgemeente. Dat betekent dat we

deze opgave buiten de regionale opdracht houden en de focus leggen op de doordecentralisatie Beschermd Wonen.

De budgetten voor beschermd wonen worden gefaseerd herverdeeld via een objectief verdeelmodel, te starten vanaf 2022. Het komende jaar staan de regiogemeenten voor de opgave om beschermd wonen te decentraliseren, te spreiden en toekomstbestendig te organiseren. De continuïteit en de kwaliteit van zorg voor deze kwetsbare doelgroep staan daarbij voorop. Wij blijven regionaal samenwerken, alleen dan kunnen we onze inwoners een gedifferentieerd en passend zorgaanbod garanderen.

De wethouders zorg van de samenwerkende gemeenten hebben daartoe op 1 november 2019 op basis van gezamenlijke uitgangspunten ingestemd met een projectplan. Wij willen u over dit regionale plan informeren, zodat u zich kunt voorbereiden op de besluitvorming in 2020 op het gebied van inkoop, (juridische) samenwerkingsvorm, financiering en uitvoering. Een besluit wordt op dit moment nog niet van u gevraagd.

Toezicht

Gemeente Lansingerland heeft voor het grootste gedeelte van de Wmo voorzieningen het toezicht op de kwaliteit belegd bij de GGD Haaglanden. Voor beschermd wonen is als gevolg van regionale samenwerking het toezicht belegd bij de GGD Rotterdam-Rijnmond. In de zomer van 2016 werd het toezichtskader van de regionaal toezichthouder Wmo voor het eerst vastgesteld. Na drie jaar gebruik is dit op onderdelen aan herziening toe. De kwaliteitscriteria zijn in de afgelopen jaren aangescherpt naar aanleiding van onderzoekscasustiek en jurisprudentie. Het nieuwe toezichtskader wordt u hierbij ter informatie aangeboden.

Regionaal projectplan

Gemeenten hebben de gezamenlijke opdracht om de samenwerking op beschermd wonen in de komende jaren verder met elkaar te concretiseren. Voor het verder ontwikkelen van deze samenwerking is in het bij deze brief gevoegde projectvoorstel een eerste uitwerking gemaakt. In het projectvoorstel is beschreven op welke punten de samenwerkende gemeenten gezamenlijk willen optrekken en wat ze daarin willen bereiken. Dit vraagt in het najaar van 2020 nog besluitvorming van alle afzonderlijke gemeenten in onze regio.

Landelijke uitgangspunten doordecentralisatie

Minister Ollongren (BZK), staatssecretaris Blokhuis (VWS) en de VNG zijn het in juli 2019 eens geworden over de aanpak van de doordecentralisatie beschermd wonen. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- In een nieuw verdeelmodel worden de middelen verdeeld over alle gemeenten in plaats van alleen de centrumgemeenten. De middelen zullen verdeeld worden op basis van objectieve criteria in plaats van op historisch gegroeide verdeling.
- Er komt een gefaseerde invoering van het objectief verdeelmodel voor beschermd wonen en de doordecentralisatie op dit onderdeel in 10 jaar. Vanaf 2022 wordt een deel van de middelen voor het eerst objectief verdeeld.
- De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor bestaande cliënten. De nieuwe cliënten vallen vanaf de doordecentralisatie onder de verantwoordelijkheid van alle gemeenten.
- Gemeenten gaan verplicht regionaal samenwerken.

Capaciteit en spreiding in de regio

Wij hebben een gezamenlijke analyse gemaakt van de cliëntpopulatie beschermd wonen en daarbij de ambitie uitgesproken om een evenwichtiger spreiding van cliënten, bijbehorende voorzieningen en uitstroom naar zelfstandig wonen mogelijk te maken. De samenwerkende gemeenten gaan uit van een gezamenlijke verantwoordelijkheid om cliënten een passende plek te bieden in het hele werkgebied.

De gemeenten hebben hiertoe een spreidingsopgave op hoofdlijnen geformuleerd, die past bij de visie op een beschermd thuis. Het streven is om de spreidingsopgave in 5 tot 10 jaar te realiseren. Op dit moment zijn de plaatsen voor beschermd wonen onevenwichtig over de regio verdeeld. Zo heeft Lansingerland op dit moment 17 plaatsen, waarvan 13 in een intramurale voorziening op de Frans Halslaan in Bleiswijk. Ter vergelijking: Rotterdam heeft 1767 plaatsen, Capelle 82, Ridderkerk 56, Albrandswaard 22, Barendrecht 19 en Krimpen 14. We weten dat inwoners van Lansingerland die deze voorziening nodig hebben, nu vaak moeten uitwijken naar een plek in Rotterdam of een regiogemeente en we verwachten in Lansingerland de komende 5 jaar toe te moeten groeien naar in totaal zo'n 44 plaatsen. Daarnaast moet de uitstroom naar zelfstandig wonen worden verhoogd. Deze ambities zijn opgenomen in de prestatieafspraken met 3B Wonen en worden opgenomen in de Woonvisie.

Kaders voor de toegang tot beschermd wonen

Ook na de doordecentralisatie zal het nodig zijn om gezamenlijk gefinancierde voorzieningen voor beschermd wonen te hebben. Het regelen van de toegang zal daarom ook een gezamenlijke regionale verantwoordelijkheid zijn. De uitvoering kan (deels) lokaal georganiseerd zijn, uiteraard met aandacht voor de specifieke expertise die hiervoor nodig is. We zullen met elkaar een inhoudelijk en organisatorisch kader ontwikkelen voor de toegang vanaf 2021. Ook het ontwikkelen van een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie behoort tot de (te onderzoeken) mogelijkheden.

Kaders voor financiering en inkoop

De huidige contracten tussen gemeente Rotterdam en aanbieders beschermd wonen lopen tot en met 2020 en voor 2021 wordt de verlengingsoptie benut. De volgende inkoopronde voor beschermd wonen in onze regio met ingang van 2022 zal een meer gemeenschappelijk karakter hebben. Onze denkrichting voor de toekomstige financiering van beschermd wonen is om financieel verantwoordelijk te willen zijn voor de eigen cliënten (cliënten die uit de gemeente komen en/of een binding met de gemeente hebben). Uiteraard moet dit passen bij het landelijk gehanteerde ingroeipad en de invulling die aan het woonplaatsbeginsel wordt gegeven. Wij maken hiertoe nadere concrete afspraken op basis van de kaders vanuit VNG en VWS.

Juridische en organisatorische inrichting van de samenwerking

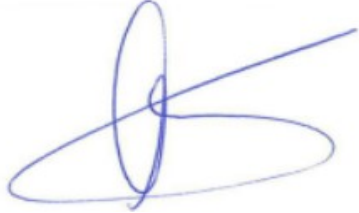
In de juridisch/organisatorische samenwerking vanaf 2022 leggen we de samenwerking tussen de gemeenten formeel vast. De inrichting hiervan is voor een belangrijk deel afhankelijk van de uitkomsten van de bovengenoemde onderdelen.

We maken een uitwerking van de 'middelzware' samenwerkingsvormen die onder de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vallen, denk aan het gemeenschappelijk orgaan in verschillende vormen (de gemeenschappelijke- of collegeregelings- en de bedrijfsvoeringsorganisatie). Deze vormen werken we nader uit nadat keuzes zijn gemaakt in de uitvoering.

Vervolg

Zoals gesteld vragen we nu geen besluit van u. Ook zijn er voor dit moment geen financiële of juridische consequenties. Zoals eerder in deze brief aangegeven, vragen wij van u naar verwachting in het najaar van 2020 een aantal beslissingen. Desondanks bieden wij u nu al graag aan om deze brief toe te lichten met een technische presentatie op een van uw beeldvormende avonden.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop followed by a horizontal stroke and a vertical stroke.

Lucas Vokurka
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a stylized 'P' followed by several horizontal and diagonal strokes.

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Bijlage(n):

- Regionaal plan van aanpak doordecentralisatie MO-BW, I20.00687
- Toezichtskader beschermd wonen, T19.21802